

Družina - 10 Moški in ženska

Ta kateheza je posvečena osrednjemu vidiku družine: velikemu daru, ki ga je Bog dal človeštvu s stvarjenjem moškega in ženske in z zakramentom zakona. Ukvarja se z različnostjo in dopolnjevanjem med moškim in žensko, ki stjita na vrhu Božjega stvarjenja. Pozneje se bomo ukvarjali z drugimi vidiki zakona.

Začeli bomo s kratkim komentarjem prve pripovedi od stvarjenju v Knjigi stvarjenja (Geneza, 1. Mojzesova knjiga). Tam beremo, da je Bog po stvarjenju vesolja in vseh živih bitij ustvaril mojstrsko delo, to je človeško bitje, ki ga je naredil po svoji podobi: »Bog je ustvaril človeka po svoji podobi, po Bpožji podobi ga je ustvaril, moškega in žensko je ustvaril« (1 Mz 1,27). Tako pravi Knjiga stvarjenja.

Kot vsi vemo, je spolna razlika navzoča v tolikih oblikah življenja v dolgi vrsti živečih. Toda samo v moškem in ženski ta razlika nosi v sebi podobo Boga in podobnost Bogu: svetopisemsko besedilo besedilo to ponovi kar trikrat v dveh vrstica (26-27): moški in ženska sta podoba Boga in podobna Bogu. To nam pove, da ni samo moški sam na sebi Božja podoba in samo ženska ni sama na sebi Božja podoba, ampak da sta moški in ženska kot par podoba Boga. Razlika med moškim in žensko ni nasprotje ali podložnost, ampak zaradi skupnosti in nastanka vedno podoba Boga in podobna Bogu.

Izkušnja nas uči: za spoznanje samega sebe in za harmonično rast potrebuje človeško bitje vzajemnost med moškim in žensko. Kadar se to ne zgodi, se pokažejo posledice. Narejeni smo, da se poslušamo in pomagamo eden drugemu. Lahko rečemo, da brez medsebojnega bogatenja v tem odnosu - v misli in dejanju, v učinkih in v delu, pa tudi v veri - eden in drugi ne moreta niti do konca razumeti, kaj pomeni biti moški in ženska.

Moderna in sodobna kultura je odprla nova področja, nove svoboščine in novo poglobljenost za obogatenje razumevanja te razlike. Je pa prinesla tudi mnoge dvome in mnogo nezaupljivosti. Sprašujem se na primer, ali tako imenovana teorija spola ni tudi izraz nekega razočaranja in neke vdanosti v usodo, ki cilja na izbris spolne razlike, ker se ne zna več soočiti z njo. Da, tvegamo korak nazaj. Tajitev razlike je v resnici problem, ne pa rešitev. Za reševanje svojih težav pri odnosu se morata moški in ženska več pogovarjati, poslušati eden drugega,

spoznavati eden drugega, se imeti bolj rada. Drug z drugim morata ravnati s spoštovanjem in sodelovati v prijateljstvu. S temi človeškimi temelji, ki jih podpira Božja milost, je mogoče načrtovati zakonsko in družinsko skupnost za vse življenje. Zakonska in družinska vez je resna stvar, in to za vse, ne le za verne. Rad bi spodbudil razumnike, naj ne bežijo od te teme kakor da je postala drugotnega pomena za prizadevanje v korist bolj svobodne in bolj pravične družbe.

Bog je zaupal zemljo zvezi med moškim in žensko. Propad te zveze oropa svet čustev in zatemni nebo upanja. Znaki so zaskrbljujoči in jih že vidimo. Rad bi poudaril med mnogimi dve točki, za kateri sem prepričan, da da se je treba zanju pobrigati nemudoma.

Kot prvo je izven dvoma, da moramo storiti mnogo več v korist ženske, če hočemo dati več moči vzajemnosti moških in žensk. Potrebno je namreč, da ženska ni samo poslušana, ampak da ima njen glas tudi resnično težo, priznana veljavnost v družbi in Cerkvi. Način, kako je Jezus gledal na žensko v okolju, ki je bilo manj naklonjeno od našega, ker je bila ženska v tistem času resnično na podrejenem mestu, pa jo je Jezus upošteval na način, ki vrže močno luč in razsvetli pot, ki vodi daleč in od katere smo prehodili samo košček. Nismo še globoko doumeli, kakšne so stvari, ki jih lahko da ženski genij, stvari, ki jih ženska lahko dadružbi in tudi nam: ženska zna gledati z drugačnimi očmi, ki izpolnijo zamisli mož. To je pot, ki jo je treba prehoditi z več ustvarjalnosti in drznosti.

Druga misel zadeva temo mošega in ženske, ustvarjenih po Božji podobi. Sprašujem se, če kriza kolektivnega zaupanja v Boga, ki nas tako boli, ki nas napravi bolne od vdanosti v usodo do nevere in cinizma, ni povezana s krizo skupnosti med moškim in žensko. Svetopisemska pripoved z veličastno simbolično podobo zemeljskega raja in izvirnega greha nam pravi, da se povezanost z Bogom odraža v povezanosti človeškega para in da izguba zaupanja v nebeškega Očeta rodi spor in spopad med moškim in žensko.

Odtod izhaja velika odgovornost Cerkve, vseh vernih, predvsem pa vernih družin, da bi ponovno odkrili lepoto Stvarnikovega načrta, ki vključuje Božjo podobo tudi v zvezo moškega in ženske. Zemlja se napolnjuje s skladnostjo in zaupanjem, kadar zveza med moškim in žensko živi v dobrem. In če moški in ženska to iščeta skupaj med seboj in z Bogom, to gotovo tudi najdeta. Jezus nas izrecno spodbuja k pričevanju te lepote, ki je podoba Boga.